

Bevarandeplan för Natura 2000-området Löddeåns mynning SE0430091 i Lomma och Kävlinge kommuner, Skåne

Löddeåns mynning, Foto: A. S Pellas samt Henrik Jönsson - Eget arbete, CC BY-SA 3.0,

Grunduppgifter om Löddeåns mynning

Län: Skåne

Kommuner: Lomma och Kävlinge

Läge: 7 km N Lomma, 10 km SO Kävlinge

Markägare: Staten, Lomma och Kävlinge kommuner och enskilda

Areal: 483,9 ha

Skyddsform: Naturresevat

Bakgrund: SPA beslutat av Regeringen 1996-12.

Bevarandeplan fastställd och kungjord av Länsstyrelsen i Skåne 2019-12-19 respektive 2019-12-27.

Reviderad: Förslag till bevarandeplan; 2019-12.

Vad betyder Natura 2000?

EU bygger ett nätverk av områden med skyddsvärd natur som kallas Natura 2000. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa. Natura 2000 har tillkommit med stöd av två EG-direktiv; Fågeldirektivet (EU-rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar. och Habitatdirektivet (EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen. Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Habitat- och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden så som det lades fast i Konventionen om biologisk mångfald i Rio 1992.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken med tillhörande Förordning om områdesskydd m m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom Natura 2000-området kräver tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Vad är en bevarandeplan?

Till varje område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden och vilken skötsel som behövs för att dessa naturvärden ska finnas kvar långsiktigt. Bevarandeplanen innehåller också en beskrivning av vilka verksamheter och åtgärder som kan hota de arter och livsmiljöer som ska skyddas i Natura 2000-området. Bevarandeplanen innehåller viktig information som används som underlag vid samråd och tillståndsprövningar av verksamheter och åtgärder inom Natura 2000-området. I bevarandeplanen redovisas gränser och fågelarter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande arter, varför det är nödvändigt att bevarandeplanerna redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Vad är en Natura 2000-art eller en typisk art?

Bevarandeplanen redovisar flera kategorier av arter. *Natura 2000-arter* är utpekade skyddade arter som listas i art- och habitatdirektivets bilaga 2 eller i fågeldirektivets bilaga 1. Bevarandeplanen ska ha med bevarandemål för dessa arter och tillstånd krävs för åtgärder som kan riskera att påverka arten. *Typiska arter* är indikatorer för en naturtyps bevarandestatus. *Karaktäristiska arter* ska stödja tolkningen av en viss naturtyp. Vissa arter kan vara både typiska och karaktäristiska. *Prioriterade arter (och naturtyper)* är de arter/naturtyper som är utvalda som mest hotade enligt art- och habitatdirektivet och vars utbredning huvudsakligen ligger inom EU:s territorium, de är markerade med en asterisk. Dessa prioriteringar ska skiljas från de prioriteringar av arter (och naturtyper) som görs i bevarandeplanen när åtgärder prioriteras för att arten (eller naturtypen) ska få gynnsam bevarandestatus.

En nationell *rödlista* är en sammanställning av arters status (utdöenderisk) inom ett lands gränser. Den publiceras vart femte år av ArtDatabanken och finns för närvarande förtecknad i boken *Rödlistade arter i Sverige 2015*. *Fridlysta arter* är förtecknade i Artskyddsförordningen. Att en art är fridlyst innebär att det är förbjudet att plocka, fånga, döda, eller på annat sätt samla in eller skada vissa växter

och djur. *Ågp-arter* är de hotade arter som har fått ett särskilt åtgärdsprogram för att rädda dem och deras livsmiljöer.

Vad är bevarandestatus?

Natura 2000 innebär att alla EU-länder ska vidta åtgärder för att naturtyper och arter som utpekats ska ha *gynnsam bevarandestatus*. Det innebär att man ska försäkra sig om att de utpekade naturtyperna och arterna finns kvar långsiktigt i Europa. För en naturtyp kan *gynnsam bevarandestatus* innebära att man bevarar de strukturer och funktioner som finns i naturtypen och att de arter som är typiska för naturtypen finns kvar i livskraftiga populationer. För en art innebär *gynnsam bevarandestatus* att arten finns i livskraftiga populationer och att förekomsten av dess livsmiljö är tillräcklig. I bevarandeplanen anses fullgod bevarandestatus vara densamma som gynnsam.

Viktigt att tänka på

För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller åtgärder på skogsmark ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Bevarandeplanen för ett Natura 2000-område kan revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningarna förändras. När bevarandeplanen förändras medför det att den måste fastställas på nytt. Då ges markägare och andra berörda möjlighet att lämna synpunkter. Vid tillståndsprövning är det viktigt att utnyttja den nya kunskapen som finns i reviderade bevarandeplaner även innan arealer och arter har beslutats av regeringen.

Mer information om Natura 2000

Länsstyrelsens hemsida: www.lansstyrelsen.se/skane/n2000

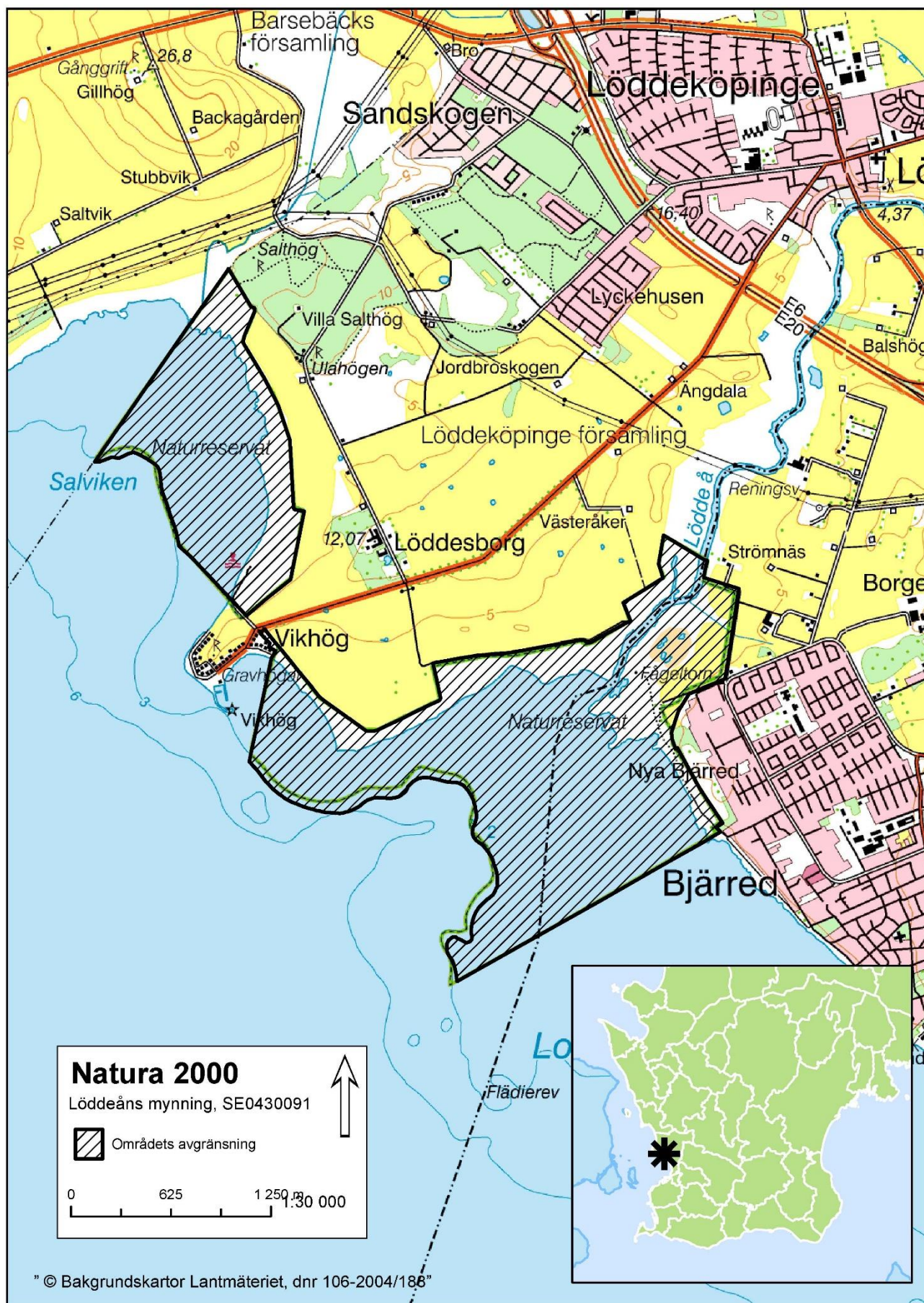
eller telefon 010-224 10 00

Naturvårdsverkets hemsida: www.naturvardsverket.se

Innehållsförteckning

ÖVERSIKTSKARTA.....	5
OMRÅDESBESKRIVNING.....	6
INGÅENDE FÅGELARTER ENLIGT NATURA 2000.....	8
Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden.....	10
Bevarandemål.....	10
HOT MOT NATURA 2000-ARTERNA.....	11
SKYDD OCH BEVARANDEÅTGÄRDER.....	12
Skydd och reglering.....	13
Prioriterade bevarandeåtgärder.....	13
Restaureringsåtgärder.....	14
Löpande skötsel.....	14
Uppföljning.....	14
Arter enligt fågeldirektivet.....	14
REFERENSER.....	32

Översiktskarta

Bevarandeplan för Natura 2000-området

Löddeåns mynning (SPA), SE0430091

Länsstyrelsen Skåne

Områdesbeskrivning

Beskrivning av Löddeåns mynning

Natura 2000-området Löddeåns mynning, som ingår Kävlingeåns utlopp i Öresund, är uppdelat på två geografiskt åtskilda delar som ligger norr och söder om samhället Vikhög. Hela området består av vidsträckta flacka öppna gräsmarker och välbetade betesmarker utmed Lödde å men också partier med bladvass, vilka tillsammans skapar förutsättningar för en varierad fågelfauna, såväl häckande som rastande och övervintrande arter. Den flacka topografin medför att strandområdena ofta svämmas över vid högvatten. Stora arealer är välhävdade betesmarker med värdefull och artrik vegetation. Vegetationen karaktäriseras av typiska havsstrandväxter som t.ex strandaster, sodaört, strandkämpar och marviol. Områdets läge utmed Lödde å bidrar till en frisk-fuktig mark som dessutom tidvis översvämmas. Delar vid åmynningen saknar hävd och växer igen med vass, här finns stor käringtand och dikesveronika.

Det mindre norra området i Salviken kallad Salvikens strandäng, utgörs av ett långgrundt havsstrandområde som växlar mellan sandstrand med tångbankar och marskland med sandrevlar som friläggs vid lågvatten. Området är också botaniskt intressant med omväxlande fuktängs- och torrängsvegetation t.ex. strandaster, bladvass, strandkämpar, sodaört och marviol. På tångbankarna finns många olika mållor. En ovanlig art som finns här är ängskorn. Längst ute mot sundet finns sandiga marker som torkar upp snabbt, här finns en fattig torräng och i den mer rörliga sanden finns stora dyngräs med piggtistel och strandmalört. Skonorna, d.v.s. vegetationsfattiga fördjupningar inom havsstrandängar som utgör en speciell miljö där vattnet kan bli mycket salt som en följd av avdunstningen. Det är enbart ett fåtal växter som tål dessa höga salthalter. Skonorna vattenfylls vid högvatten och arter som finns här är t.ex. saltnarv, grodtåg, sumpfräne och saltgräs. De yttre delarna av Löddeåns mynning består av ängar med mer leraktig jord, här växer en kraftigare vegetation av gräs och starr. Innanför sandstranden breder en flack betad havsstrandäng ut sig, innehållande söt- och saltvattenpåverkad fuktängsvegetation omväxlande med torrängsvegetation, vilket är en förutsättning för områdets speciella fågelfauna med rastande och flyttande vadare, änder och gäss.

Den norra delen av Löddeåns mynning består också av en flack havsstrandäng, innehållande söt- och saltvattenpåverkad fuktängsvegetation omväxlande med torrängsvegetation, vilket är en förutsättning för områdets speciella fågelfauna med rastande och flyttande vadare, änder och gäss. Detta område betas men slåtter kan användas som ett komplement vid försvagad hävd. Djuren kan betas så långt ut mot havet de kan, vilket är mycket bra. Här bildas ett brackvattenräsk med ganska låg vegetation av t.ex. olika skräppor, blankstarr, vippstarr, strandkvanne, blåsäv och sumpförgätmigej. På den torrare sandryggen växer arter som klibbarv, vårarv, blekarv, råttsvans, gul fetknopp, sandlök, smågröe och dvärgmaskros. Innanför sandryggen finns ett kärr som övergår mot fuktäng. Här finns majnycklar, ängsnycklar, höskallra, gökblomster, hästsvans, ängsbräsa, agnsäv, kärresälting, havssälting.

Flera dräneringsdiken från angränsande åkermarker dränerar ut i havet via Natura 2000-området.

I den södra delen av Löddeåns mynning (ej Salviken) finns ängs- och vassområden utmed Löddeåns östra strand som hyser en sällsynt rik och intressant såväl häck- som flyttfågelfauna. Området är geologiskt intressant bl a genom de strandprocesser som sker här. Delen där Löddeån mynnar i Lommabukten, utgörs av flacka betade havsstrandängar med söt- och saltvattenpåverkad fuktängsvegetation, omväxlande med torrängsvegetation. Arter som salttåg, grodtåg, pysslingtåg, vägtåg, strandtrift, vårvicker, mandelblomma, knölsmörblomma finns i den lågväxta ängsvegetationen. Söder om Löddeån finns områden med bladvass som tillsammans med de betade partierna skapar

förutsättningar för en varierad fågelfauna. I vassen finns också strandmolke. I de delar som slåttras finns hirsstarr, vattenmåra och sumpmåra.

Söderut finns en markerad vall bildad av Litorinahavet. På strandområdena nedanför vallen och i själva slutningen finns en varierande strand- och öppenmarkvegetation med t.ex luddfingerört, flentimotej, ängshavre, fältmalört, bockrot. Längs vallen finns också dungar av lövträd huvudsakligen al och alm. Södra delen av reservatet har dessutom betydelse som strövområde.

Hela den betade delen av Natura 2000-området är välhävdad med viss tuvbildning här och var. Området betas av nötkreatur och djuren får ofta gå ända ut till vattnet vid både ån och dess mynningsvik i Öresund. Betet medför att vegetationen är lågväxt och hela området ett öppet landskap. Tillfälliga högvatten missgynnar alla former av etableringsförsök av buskar och träd.

I området har våtmarker anlagts för lökgrodan inom EU-projektet SemiAquaticLife (2016-2021). Förutom att skapa fem nya småvatten har man restaurerat en befintlig mörkelgrav. Lökgrodan har också planterats ut här inom projektet. I trakten finns idag en av få livskraftiga bestånd av lökgroda. Härifrån har rom samlats in för att göra utsättningar i småvattnen. Våtmarkerna är även gynnsamma för områdets fågelfauna.

Landskapsbilden är mycket värdefull. Mynningsområdet är av geovetenskapligt intresse med t.ex. särskilt markerade strandhak som bildades under Litorinatiden samt av marin arkeologiskt intresse.

Berggrunden i denna del av Skåne utgörs av kalksten. Landdelen av reservatet överlagras av silikatrik, sandig – stenig morän med inslag av lera och torv ("strandängstorp") och stor inblandning av skalgrus och flinta. Denna del består huvudsakligen av flacka, fuktiga – friska strandängar som delvis, framför allt i söder, översvämmas av havet vid högvatten. I de sydligare delarna finns större vattensamlingar som mestadels torkar ut under sommaren.

Beskrivning av den marina miljön

De grunda bottenområdena i Lommabukten är mycket produktiva och artrika. Delar av botten är vegetationsfri men här finns även områden med ålgräs (bandtång), som är mycket betydelsefulla för vattenmiljön och djurlivet.

Havsområdets maxdjup är 3 meter och har ett botten sediment som utgörs av sand med inslag av grus. Ytsalthalten varierar generellt mellan 8 och 15 %. De grunda bottenarna utgör viktiga lek- och yngelplatser för fisk. Lommabukten är av riksintresse för yrkesfiske och här bedrivs fiske av torsk (*Gadus morhua*), sill (*Clupea harengus*) och flatfisk. Något yrkesfiske inom Natura 2000-området är dock inte aktuellt eftersom det är så grunt.

Lommabukten är ett ur många synpunkter dynamiskt område med starka strömmar och växlande salthaltförhållanden. Strömsituationen styrs främst av huvudströmmen i Öresund som antingen är nord- eller sydgående. Vid sydgående ström påverkas området inte bara av avrinning från Segeån, utan även av Höjeån och Kävlingeån i norra Lommabukten. På grund av utbyggnaden av Malmös norra hamn som påbörjades 1992, samt utfyllnaden av Spillepens avfallsdeponi, har strömsituationen in i Natura 2000-området påverkats, och vattenutbytet har försämrats. Den markanta sandreveln i Södra Lommabukten hänger vid lågvatten ihop med utfyllnaden så att endast ett begränsat vattenutbyte kan ske norrut från det inre området. Ett långsamt vattenutbyte kan leda till syrebrist i vattnet, vilket gör att fiskar flyr området.

Sambanden mellan grunda sandbottenar av växlande utseende, bottenfauna, fiskreproduktion och fågelliv är av stort ekologiskt intresse. Dessa samband kan lätt påverkas av olika hotfaktorer, vilket

gör att området med dess strukturer och typiska arter tillsammans utgör en ekologiskt känslig enhet. Vattnet värms snabbt upp och solljuset når ända ned till botten vilket gör att miljön är mycket produktiv. Här växer vattenväxter som nating, särv, nate och kransalger. Deras bladverk ger skydd och gömsle åt fisk och smådjur. När vattnet blir djupare än en meter tar oftast ålgräset över som vegetation på sandbotten. Ålgräs kan växa ända ned till tio meters djup.

De växtätande fåglarna sångsvan, knölsvan och sothöna är i allra högsta grad beroende av att det finns nate och nating. Skulle växterna försvinna flyttar även fåglarna, därför är det viktigt att man övervakar utbredningen av dessa växter i Lommabukten. Anledningar till varför nate och nating skulle försvinna kan vara förändrad tillgång på näring i vattnet, överbetning av fåglar, föroreningar eller närvaro av växtätande fiskar som tjockläppad mulle, larver och mossdjur.

Lommabukten utgör en viktig uppväxtplats för plattfiskyngel såsom lerskädda, sandskädda, skrubbskädda och piggvar, beroende på att det finns tillräckligt med föda i de grunda områdena i form av många små individer av ryggradslösa bottendjur. Torsk, gulål, sjurygg, smörbult, kantnål, storspigg och näbbgädda förekommer också i området. Ål och torsk är rödlistade (2015, CR resp. VU).

Beskrivning av fågelarterna och deras livsmiljöer

De hävdade, flacka strandängarna i kombination med den långgrunda sandstranden i Natura 2000-området hyser en värdefull häckfågelfauna, och tjänar som viktig rast- och övervintringslokal för ett flertal arter. Samtliga Natura 2000-arter i tabell 1 rastar eller övervintrar i området och flera av dem häckar också här. Området är en mycket betydelsefull rast- och övervintringslokal, på såväl internationell som nationell basis, för främst vadarfåglar, ånder och gäss. Under häckningssäsongen finns här också tidvis de rödlistade arterna skärfläcka och storspov.

Området är en mycket viktig lokal för t.ex. skärfläcka som tack vare en förbättrad skötsel av strandängarna under de senaste åren bidragit till att arten etablerat sig.

Förutom Natura 2000-arterna häckar också andra arter som t.ex. strandskata, större strandpipare, tofsvipa, pungmes, rödbena, gulärta och årtä. Ytterligare ett stort antal fågelarter som inte omfattas av fågeldirektivet utnyttjar Löddeåns mynning som rast- och övervintringslokal. Exempel på övervintrande fåglar inom området är snösparv, rördrom, vattenrall, havsörn, kungsfiskare, försärla, större korsnäbb och vinterhämling.

Ingående fågelarter enligt Natura 2000

Följande tabell med utpekade fågelarter inom Natura 2000-området baseras på kunskap från lokala fågelexperter samt inrapporterade fåglar i artportalen 2019. Bevarandestatus indelas i fullgod bevarandestatus (gynnsam bevarandestatus) eller icke fullgod. Bevarandestatusen anses "gynnsam" när: 1. uppgifter om den berörda artens populationsutveckling visar att arten på lång sikt kommer att förbli en livskraftig del av sin livsmiljö, 2. artens naturliga utbredningsområde varken minskar eller sannolikt kommer att minska inom en överskådlig framtid, och 3. det finns, och sannolikt kommer att fortsätta att finnas, en tillräckligt stor livsmiljö för att artens populationer skall bibehållas på lång sikt.

Tabell 1. De fågelarter som ligger till grund för SPA-området Löddeåns mynning. Arternas förekomstform anges liksom deras bevarandestatus inom området.

Kod	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Förekomstform	Bevarandestatus	
				Fullgod	Icke fullgod
(A082)	Blå kärrhök	<i>Circus cyaneus</i>	Rastar, 2-3 ex.		X

(A081)	Brun kärrhök	<i>Circus aeruginosus</i>	Rastar, 1-5 ex. Häckar 1-3 par.	X	
(A151)	Brushane	<i>Philomachus pugnax</i>	Rastar 50-100 ex. Häckar 1-5 par		X
(A154)	Dubbelbeckasin	<i>Gallinago media</i>	Rastar, enstaka aug- sept.		X
(A094)	Fiskgjuse	<i>Pandion haliaetus</i>	Rastar, 2-5 ex.		X
(A193)	Fisktärna	<i>Sterna hirundo</i>	Rastar, 1-7 ex.		X
(A166)	Grönbena	<i>Tringa glareola</i>	Rastar, 20-40 ex.		X
(A075)	Havsörn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Rastar, 1-5 ex., Övervintrar		X
(A222)	Jorduggla	<i>Asio flammeus</i>	Rastar, enstaka.		X
(A191)	Kentsk tärna	<i>Sterna sandvicensis</i>	Rastar, 5-10 ex. Häckar 1 par		X
(A091)	Kungsörn	<i>Aquila chrysaetos</i>	Rastar, enstaka.		X
(A140)	Ljungpipare	<i>Pluvialis apricaria</i>	Rastar, 2000-5000 ex.		X
(A037)	Mindre sångsvan	<i>Cygnus columbianus</i>	Rastar, 5-10 ex.		X
(A157)	Myrspov	<i>Limosa lapponica</i>	Rastar, 30-50 ex.		X
(A210)	Rördrom	<i>Botaurus stellaris</i>	Rastar, 5-10 ex., Övervintrar		X
(A194)	Silvertärna	<i>Sterna paradisea</i>	Rastar, 20-30 ex. Häckar 1 par		X
(A132)	Skärfläcka	<i>Recurvirostra aviosetta</i>	Rastar, 10-30 ex. Häckar 1-5 par.	X	
(A190)	◆Skräntärna	<i>Sterna caspia</i>	Häckar 1 par		X
(A195)	Småtärna	<i>Sterna albifrons</i>	Rastar, 20-40 ex. Häckar, 1-3 par.		X
(A197)	Svarttärna	<i>Chlidonias niger</i>	Rastar, 10-20 ex.		X
(A038)	Sångsvan	<i>Cygnus cygnus</i>	Rastar, 20-50 ex.		X
(A338)	◆Törnskata	<i>Lanius collurio</i>	Häckar 1-2 par		X
(A045)	Vitkindad gås	<i>Branta leucopsis</i>	Rastar, 1000-3000 ex. Häckar 1 par	X	
A103	◆Pilgrimsfalk	<i>Falco peregrinus</i>	Rastar , 1-3 ex		X
Övriga arter som utgjort grund för Natura 2000-utpekandet					
A063	◆Ejder	<i>Somateria mollissima</i>	Häckar 1-30 par		X
A153	◆Dvärgbeckasin	<i>Lymnocyrtus minimus</i>	Rastar vår med ca 25 ex.	X	
◆ny art/naturtyp som inte är beslutad av Regeringen					

Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden

Det övergripande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s Fågeldirektiv.

För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de fåglar som utgjort grund för utpekandet av området (se tabell 1). Genom att ha gynnsamt tillstånd bidrar Natura 2000-området till att skapa eller upprätthålla en gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

Prioriterade bevarandevärden:

Syftet med Natura 2000-området Löddeåns mynning är att bevara livsmiljön för de beskrivna fågelarterna som är listade i tabell 1. Livsmiljöerna präglas av öppna betade havsstrandängar och fuktängar med anslutning till vatten, öppna betesmarker, vassrika eutrofa vattenmiljöer, grunda vegetationsrika marker nära vatten, kuster med grunda fiskrika vatten, betade stränder med starrtuvor samt betesmark med blommande- och bärande buskar. Varje art ska bidra till att upprätthålla gynnsam bevarandestatus inom sin biogeografiska region. Gynnsam bevarandestatus innebär att artens population ska vara säkrad på lång sikt och att deras naturliga utbredningsområde inte minskar. Arternas behov ska tillgodoses i området vad gäller födotillgång och skydd. Vissa arter ska kunna häcka i området.

Motivering:

Natura 2000-området Löddeåns mynning är ett viktigt område för både häckande och rastande fåglar, speciellt för vadarfåglar. Området är också viktigt för sällsynta marina växter som t.ex. strandkämpar, sodaört och marviol. Naturtyper som salta strandängar och grunda marina områden, estuarier finns bl.a. vid åmynningen till Kävlingeån. Huvuddelen av området är hävdat som betesmark. Hela mynningsområdet vid Löddeåns mynning är, tillsammans med den närliggande Salviken, från ornitologisk synpunkt ett av de värdefullaste områdena i denna del av Öresund. Området är internationellt viktigt som rast- och övervintringslokal för vadarfåglar, änder och gäss.

Bevarandemål

Arterna i bilaga 1 ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska.

Arternas livsmiljöer; öppna betade havsstrandängar och betesmarker, fuktängar med anslutning till vatten, vassrika eutrofa vattenmiljöer, grunda vegetationsrika marker nära vatten, betade stränder med starrtuvor samt betesmark med blommande- och bärande buskar, ska finnas kvar eller öka sin areal så att fåglarnas behov av häckningsplatser, föda och skydd tillgodoses. Det ska finnas en rik fiskfauna i havet och en rik evertebratfauna på strandängarna. Området ska skyddas från vidare exploatering. Träd och buskar får inte förkomma i sådan utsträckning att de påverkar prioriterade bevarandevärden negativt.

Se vidare arts specifika bevarandemål nedan.

Framtida uppföljning av planen kan medföra att nuvarande bevarandemål ändras och att nya mål läggs till.

Hot mot Natura 2000-arterna

Nedan listas exempel på reella eller potentiella hot mot områdets bevarandevärden. Både sådana verksamheter eller åtgärder som typiskt sett kan förväntas påverka området och mer generellt formulerade hot utgående från vad som kan motverka bevarandemålen som redovisas. Hoten som anges här påverkar alla eller de flesta av områdets arter. För vissa arter finns även mer specifika hot och de redovisas för varje art under rubriken ”Arter enligt fågeldirektivet”.

Observera att dessa hot ej är föreskrifter som t.ex. för naturreservat utan är tänkt att användas som ett verktyg vid tillståndsprövning samt för att påvisa vad som påverkar Natura 2000-området.

De största riskerna för områdets Natura 2000-fågelarter är:

- Försämrade eller upphörd hävd av betes- och slåtterängar leder till att många fågelarter får minskad tillgång på lämpliga häcknings – eller födosöksområden. Arternas krav på stora sammanhängande hävdade områden gör t ex att flera vadarfågelarter missgynnas av dålig eller upphörd hävd.
- Överbetning så att det inte finns lämpliga boplatser och skydd. En minskning av t.ex. vass eller sävtuvor kan orsaka sämre skydd för häckande fåglar, evertebrater som utgör föda etc.
- För tidigt betessläpp eller slåtter kan påverka häckningen negativt genom att bon (ägg eller ungar) förstörs eller att vegetationen blir så nerbetad att det inte finns lämpliga, skyddade tuvor att ha bon i.
- Uppodling av marker är negativt för många arter.
- på grund hög näringsstatus i vattnet, får man igenväxning på havsytan. Lommabukten tillförs stora mängder närsalter från bland annat åkermark via Alnarpsdiket och Kalinaån
- Dålig vattenkvalitet, övergödning, syrefria bottnar eller annat som gör att födotillgången minskar. Övergödning, grumling och ett minskat siktdjup kan även göra att fåglar får svårare att leta eller fånga föda. Vattenkvaliteten i bukten tros också ha försämrats genom ökade föroreningar och minskad vattencirkulation till följd av utbyggnaden av Malmös norra hamn och Spillepengens avfallsdeponi.
- Hydrologiska förändringar genom t ex regleringar av vattendrag, utdikningar
- Buskar, träd och andra uppstickande föremål på land i närheten av häckningslokaler kan utgöra utsiktsplatser för rovfåglar (kråkor t ex).
- Rovdjurs (räv, mink, kråkfåglar, tornfalk m fl) predation på ägg och ungar.
- Störning på grund av det rörliga friluftslivet.
- Exploatering av häcknings-, vilo- eller födosöksområden genom att ta mark eller vatten - dvs habitat- i anspråk för anläggningar, byggnader m.m., både i och i närheten av Natura 2000-området. Mänskliga aktiviteter (rörelse, ljud, ljus) kan också vara störande och därmed göra att fåglar varken nyttjar området där aktiviteten sker eller vistas nära detta området.
- Etablering av vindkraftverk i anslutning till de delar av området som hyser hävdade strandängar. Fåglar riskeras att dödas av rotorblad.
- Olja eller andra miljögifter som påverkar fåglar direkt genom förgiftning eller annan skada, eller indirekt genom påverkan på deras föda, t ex fisk och bottenfauna. Även ämnen som används för att bekämpa olja, sk dispergeringsämnen, kan skada havsmiljön.
- Nedskräpning av stränderna.
- Lösspringande hundar.

- Jakt på populationer som är vikande, eller jakt i eller i närheten av vilo- och födosöksområden som utförs i sådan omfattning att den har skadlig påverkan på fåglars möjlighet att nyttja ett område.
- Fiske som genom ett för stort uttag påverkar mängden av eller kvaliteten på föda negativt.
- Fåglar kan också fastna och drunkna i olika former av fiskeredskap, både aktivt utsatta och spökgarn.
- Risk för fåglar att skadas genom att äta makro- eller mikrokräp istället för naturlig föda och därmed hindras i tillväxten eller skadas genom påverkan på krävan eller andra organ vilket kan leda till att djuret dör.
- Klimatförändring, Med risk för stigande havsnivåer och ändrade temperaturer kan häckningen i habitatet komma att översvämmas eller förstöras.

Skydd och bevarandeåtgärder

Ingrepp som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd av länsstyrelsen enligt 7 kapitlet 27-29 § miljöbalken. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Bevarandeplanen ska fungera som underlag för bedömning av om tillstånd behövs och om tillstånd kan ges.

Vid genomförandet av fågeldirektivet utgår man från att alla verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd. Enligt övergångsbestämmelserna krävs inte ett sådant tillstånd för verksamheter som påbörjats före 1 juli 2001 under förutsättning att de vid denna tidpunkt hade tillstånd enligt 9 eller 11 kap miljöbalken (eller motsvarande äldre bestämmelser). De tillståndsgivna verksamheterna skyddas av rättskraften i tillståndet. Syftet med övergångsbestämmelserna var inte att undanta tillståndskravet för framtida förändringar av befintliga verksamheter utan man ville undvika en obligatorisk omprövning av samtliga verksamheter som bedrevs 1 juli 2001. Vid ändringar av verksamheter och vid nyanläggning aktualiseras dock tillståndsplikten.

Ersättning

Staten har det övergripande ansvaret för skötseln av Natura 2000-områden och för att bevarandemålen uppnås. En förutsättning för att nå målen är ett gott samarbete mellan staten och den eller dem som äger eller brukar marken. Om skötseln av ett Natura 2000-område orsakar merkostnader för en markägare eller arrendator kan ersättning eventuellt ges, till exempel miljöersättning för betesmarker. Markägaren kan även skriva skötselavtal med Länsstyrelsen.

Markägare kan eventuellt få rätt till ersättning om **tillstånd inte kan ges** och Natura 2000 innebär avsevärda begränsningar i pågående markanvändning inom den berörda delen av fastigheten. Ersättning ges dock inte i alla fall t.ex. inte om man blivit nekad att uppföra byggnationer inom Natura 2000-områden. Om skog ska ersättas vill Naturvårdsverket att all skog inom Natura 2000-området ersätts samtidigt så att inte Natura 2000-området har ersatts i vissa delar och inte i andra. Miljöersättning inom betesmarker anses också vara en form av ersättning.

På grund av att fornlämningar finns i området måste alla åtgärder som skulle kunna ha en inverkan på dessa först samrådats med kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne. Exempel är åtgärder så som slyuppdragning eller markberedning.

Bevarandeåtgärderna består av nuvarande och eventuella planerade skydd, restaureringsåtgärder, som vanligtvis är större engångsåtgärder, och löpande skötsel, som inte är engångsåtgärder och som behöver göras löpande.

Skydd och reglering

Hela Natura 2000-området består av tre naturreservat Salvikens strandängar (1990-03.) och Löddeåns mynning (norra delen, 1952-06) samt Löddeåns mynning (södra delen, 1970-12)

Inom Salvikens strandängar är det bl.a. förbjudet att uppföra byggnad, bedriva täkt, avsiktligt störa djurlivet, att framföra motordrivet fordon samt att inte koppla hunden under tiden 1 mars till 30 sept.

Inom den norra delen av Löddeåns mynning finns ett beträdnadsförbud mellan 15 april – 15 juli, dessutom är det förbjudet att ankra med motorbåt på den delen som är öppen mot havet samt i delar vid åmynningen och själva ån. På de senare områdena råder både ankringsförbud och hastighetsbegränsning.

Inom den södra delen av Löddeåns mynning är det förbjudet att jaga eller gräva, schakta eller att anordna upplag eller att avverka eller plantera träd och buskar samt att framdra luftledning. Man får inte medföra ej kopplad hund under tiden 1 mars till 30 sept eller beträda området med vass- och fuktstråk centralt i området under perioden 15 april – 15 juli. Störningar från det rörliga friluftslivet minimeras i första hand genom beträdnadsförbud 15 april – 15 juli.

Reservatsbestämmelserna i Löddeåns mynning (norra delen) reglerar endast beträdnad av reservatet under häckningsperioden d.v.s. 15 april-15 juli. Inom området är det förbjudet att uppföra helt ny byggnad, bedriva täkt, gräva schakta mm. Avverka eller plantera träd eller buskar, omföra ängs- och betesmark till åkermark, använda gödselmedel m.m.

Länsstyrelsen anser att de nödvändiga bevarandeåtgärderna är tillräckligt reglerade.

Prioriterade bevarandeåtgärder

Bete skall årligen ske med nötkreatur och/eller hästar och får, Betestrycket skall vara av sådan omfattning att en kortsnaggad gräsvegetation bibehålls ned i strandlinjen. Nötkreatur är särskilt lämpliga som betesdjur i häckningsområden. Deras sätt att beta ger en struktur på vegetationen som gör det lättare för fåglar att gömma bon. Nötkreatur rör sig heller inte lika mycket som andra djurslag och tenderar därför inte att skada så många bon.

Inom den norra delen skall slåtter ske som komplement vid försvagad hävd inom områden där högvuxen vegetation inte är önskvärd. Slåttermaterial hopsamlas och bränns på lämplig plats eller borttransporteras.

Slåttern utförs med slåtteraggregat eller liknande. Slåtter får endast ske under tid då beträdnadsförbud ej råder.

Röjningar av invandrande buskar sker efterhand. Under projektet Semiaquatic LIFE (2018-2021) utförs åtgärder för lökgrödan inom Löddeåns mynning.

Restaureringsåtgärder

Åtgärderna som planeras inom Lifeprojektet SemiAquaticLife riktas främst mot lökgroda. Avsikten är att restaurera en befintlig mägergrav samt skapa fem nya grodvatten. Kring Vikhög, norr om Löddeån finns idag en av få livskraftiga bestånd av lökgroda. Härifrån ska rom samlas in för att göra utsättningar i de nyskapade vattnen. Utöver lökgrodan kan även andra arter som den pudrade kärtröslända och fåglar gynnas genom åtgärderna.

Löpande skötsel

Skötsel sker främst i form av betes- och slåtterhävd och återkommande röjning av buskar. På norra delen kan de enstaka träd och buskar som kommer upp bevaras. Gräsmarkerna skall skötas på ett sådant sätt att goda fågelbiotoper främst för vadarfåglar erhålles bl a genom att en kortbetad strandängsvegetation bibehålles ned i strandlinjen.

Klippning av säv-, bladvass och näckrosor sker inom begränsad yta i centrala delen av området samt i anslutning till ett par mindre landkontakter vid den östra sidan.

Uppföljning

Uppföljning av naturtyper och arter inom Natura 2000-områdena kommer att ske med omdrev vart 6:e eller 12:e år beroende på naturtyp och art. Vissa delar av uppföljningen, som t.ex. areal är obligatoriska medan andra delar kan väljas av länsstyrelserna själva. Mer information om enskild naturtyp/art finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Arter enligt fågeldirektivet

Blå kärrhök, *Circus cyaneus* - A082

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Blå kärrhök häckar numera enbart i norra Sverige men rastar i området både höst och vår. Förutsatt att födotillgången är god kan blå kärrhöken häcka framgångsrikt i öppen mark av sinsemellan mycket olika karaktär. Boet byggs alltid på marken i lågvuxen, tät vegetation; på myrar, hyggen, i kraftledningsgator, kärr eller på hedar men även i vassjöar samt i unga barrskogsplanteringar, i vide- eller björksnår eller t.o.m. i sädesfält. Artens utbredning och status i Sverige är ofullständigt känd. Det i stort sett totala försvinnandet från Syd- och Mellansverige under 1960-talet faller väl in i tiden för kvicksilverkatastrofen som drabbade en mängd fågelarter knutna till jordbrukslandskapet. Blå kärrhöken har dock, i motsats till ett flertal andra drabbade arter, inte återhämtat sina positioner i södra Sverige trots en förbättrad biocidsituation. Ett mindre antal fåglar övervintrar. Arten är rödlistad NT (Nära hotad).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att blå kärrhök ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Den blå kärrhökens livsmiljö öppna fuktängar ska finnas kvar eller öka sin areal så att den blå kärrhökens behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Ingen hotbild bedöms föreligga i området. På sikt bör större inventeringsinsatser och viss forskning rörande blå kärrhökens ekologi ske.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Inga särskilda bevarandeåtgärder behövs nu men efter forskning kan specifika bevarandeåtgärder uppkomma.

Brun kärrhök, *Circus aeruginosus* - A081

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Brun kärrhök häckar sällsynt i området under maj-augusti. Den förekommer även som rastfågel. Den är starkt knuten till vassrika eutrofa vattenområden och behöver en rik tillgång på vass för att bygga sitt bo i. Brun kärrhök jagar fågelungar, smågnagare och ibland även fisk och ägg. Jaktutflykter över åker- och ängsmark kan utsträckas åtskilliga kilometer från boplatser. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att brun kärrhök ska finnas i området men den har ett krav på häckningsmiljö som inte är förenligt med andra prioriterade arter. Arten ska främst kunna använda området för födosök.

Artspecifika hot

Ur en nationell synvinkel finns inget direkt hot mot beståndet. Minskad tillgång på bladvass kan försämra artens möjligheter att hitta bra boplatser.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Arten har delvis andra krav på livsmiljö än de arter som prioriteras i detta Natura 2000-område. Inga särskilda åtgärder bedöms därför kunna utföras för den. Ny kunskap kan göra att särskilda åtgärder behövs utföras.

Brushane, *Calidris pugnax* - A151

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Brushanen häckar i Sverige i två helt olika typer av miljöer; i södra Sverige på betade strandängar och sankta områden samt på starrmyrar i taiga och lågalpin tundramiljö i norr. I bra häckningsmiljöer i söder finns en mosaik av gräs- och starrmarker, öppna dy- och jordytor och grunda vattensamlingar. Hanarna lockar till sig honor, ”spelar”, på en gemensam plats, företrädesvis på låga upphöjningar i terrängen. Arten har ett relativt stort arealkrav. Som rastlokaler nyttjas öppna områden med grunt vatten och sandiga eller gytjiga bottenar, men även översvämmade åker- eller betesmarker. Brushane

rastar i området under vår och höst (april-oktober) med 50-100 ex. Brushanen häckar i området med 1-5 par. Arten är bedömd som sårbar (VU) och rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att öka arealen möjliga häckningsmiljöer för brushanen genom restaurering, för att försöka få tillbaka arten som häckande.

Artspecifika hot

Upphörd hävd, markavvattning, invallning av fuktiga strandängsmiljöer, samt fragmentering av häckningsmiljöer eftersom arten har ett relativt stort arealkrav på sammanhängande områden.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Restaurering i form av borttagande av vass och utökad bete för att erbjuda arten de större arealer av lämpliga häckningsmiljöer som den behöver.

Dubbelbeckasin, *Gallinago media* – A154

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Fram till 1920-talet häckade dubbelbeckasinen allmänt i Nordvästeuropa (Polen, Nordtyskland, Danmark, större delen av Skandinavien samt i södra Finland) men har sedan dess minskat och försvunnit från stora delar av området. Dubbelbeckasin häckar sällsynt i fjällen. Här i Löddeåns mynning rastar enstaka dubbelbeckasiner vid flyttning.

Dubbelbeckasinen är areaspelande, d.v.s. hanarna samlas under häckningstiden till ett socialt spelande på platser som utnyttjas år efter år. Hanarna håller där revir.

Födan består huvudsakligen av terrestra insekter, maskar och mollusker. Dubbelbeckasinen är nattflyttare som anländer i slutet av april och början av maj och lämnar landet i augusti-september (juli – oktober). Under vårflyttningen registreras sjungande dubbelbeckasiner numera i allt högre utsträckning i lämpliga biotoper vid i första hand slättsjöar i södra och mellersta Sverige och under åren 2000-2009 rapporterades i genomsnitt drygt 80 spelande fåglar per år. Arten är rödlistad som nära hotad (NT).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att dubbelbeckasin ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Dubbelbeckasinen livsmiljö med öppna strandbiotoper ska finnas kvar eller öka sin areal så att dubbelbeckasinen behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Arten utgjorde på 1800-talet ett omtyckt och eftertraktat jaktbyte och är till skillnad från enkelbeckasinen mycket lätt att skjuta i det raka, tunga uppfloget. I slutfasen av artens förekomst i södra Sverige är det möjligt att den snabba tillbakagången till en del kan skyllas på den intensiva jakten, men biotopförändringar inom häckningsområdena torde ha varit helt avgörande på lång sikt. Sannolikt var försvinnandet av de översilade slätter- och betesmarkerna genom dikning, uppodling etc.

av störst betydelse för dubbelbeckasinens tillbakagång i Syd- och Mellansverige. Varje lekplats som spolieras kan betyda att risken finns att arten försvinner från ett större område.

Andra hot är;

- Händelser utanför Sverige (Viss negativ effekt)
- Klimatförändringar (Viss negativ effekt)
- Försurning (Viss negativ effekt)
- Mänsklig störning av art (Viss negativ effekt)
- Dikning/torrläggning (Viss negativ effekt)

Artspecifika bevarandeåtgärder

För att möjliggöra en återbesättning av tidigare häckningsområden i södra Sverige måste sannolikt den äldre våta slåttermarken återskapas; framför allt vore det värdefullt om silängssystemet kunde återupprättas t.ex. i Vombsänkan i Skåne.

Även översvämmade betesmarker på strandängar och längs vattendrag är betydelsefulla biotoper för arten och bör i så fall finnas i tillräcklig omfattning. Av stort intresse i detta sammanhang är de biotoper i södra och mellersta Sveriges lågland som under vårsträcket mer eller mindre årligen utnyttjas av spelande fåglar.

Dvärgbeckasin, *Lymnocyptes minimus* – A152

Artens förekomst är ännu ej fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Dvärgbeckasinen är brun med gula strimmor på ryggen och i ansiktet. Den påminner om en enkelbeckasin till utseendet, men är betydligt mindre (längd 18-20 cm, dvs. bara 2/3 av enkelbeckasinens storlek). Typiskt för dvärgbeckasinen är att den trycker mycket hårt – de flyger upp ofta just som man skall sätta foten på den.

I södra Sverige häckar arten troligen med enstaka par oregelbundet i nordöstra Skåne, Halland och Uppland. I Löddeåns mynning rastar dvärgbeckasinen på våren med ca 25 exemplar.

I Norrland häckar dvärgbeckasinen på öppna och mycket våta myrområden, oftast på stora strängflarkmyrar (aapamyrlar). I Småland utgöres de viktigaste lokalerna av starrdominerade gungflyn som uppkommit efter sänkning av sjöar. Här förekommer den regelbundet endast på kärrområden som är minst 20 ha stora, men tillfälligt har häckningar påträffats på ännu mindre våtmarksarealer. Annars är det sydsvenska beståndet numera begränsat till gungflykärr i sydvästra Småland (Kronobergs och Jönköpings län) och totalt fanns här uppskattningsvis högst 100 revir i slutet av 1970-talet. Antalet minskade betydligt i samband med tre hårda vintrar i mitten av 1980-talet.

Födan består av evertebrater och i mindre utsträckning av frön, åtminstone under icke-häckningstid. Flyttar åt sydväst i oktober-november och de flesta svenska fåglarna torde övervintra i Västeuropa, mer tillfälligt i södra Sverige. En stor andel av den europeiska populationen anges övervintra i Sahelområdet i Afrika. Återvänder till södra Sverige redan i mars, senare längre norrut. Sträcket kulminerar från slutet av april-början av maj. Om vintern påträffas dvärgbeckasiner i olika sötvattens- och brackvattenshabitat, främst i heterogena våtmarker bestående av fuktiga-våta gyttejstränder med spridda tuvor av vegetation. Dvärgbeckasinen spelar ibland på rastlokaler i södra Sverige i april och maj.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att dvärgbeckasin ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Dvärgbeckasinens livsmiljö med öppna strandbiotoper ska finnas kvar eller öka sin areal så att dubbelbeckasinens behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Den tidigare vidare utbredningen har troligen minskat på grund av utdikningar av häckningslokaler, möjligen också genom jakt och dikningar på övervintringslokalerna i Västeuropa. T.ex. anges antalet övervintrande dvärgbeckasiner ha minskat i England och Danmark, och vinterbiotoperna i övriga Nordvästeuropa är generellt sett hotade. Ungefär 5% av den europeiska populationen antas bli skjutna under hösten, främst i Danmark och Frankrike. År 1990 bedömdes cirka 70 % av de småländska häckningslokalerna vara hotade av mänsklig påverkan.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Dvärgbeckasinens beståndsutveckling i södra Sverige (Kronobergs och Jönköpings län) följdes upp genom systematiska inventeringar av 22 lokaler (mer än 50 % av beståndet) under perioden 1991-1993. Presumptiva häcklokaler bör inventeras under flera år eftersom en del lokaler endast är besatta av dvärgbeckasiner vissa år (angående inventeringsmetodik, se under Ekologi). Ytterligare hydrologisk påverkan på häckningsplatser i södra Sverige bör undvikas. Beståndet i södra Sverige är numera dåligt känt och behöver inventeras på nytt.

Ejder, *Somateria mollissima* - A063

Artens förekomst är ännu ej fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Ejderen är extremt kustbunden och häckar längs alla kuster. Den föredrar öar men häckar även på halvöar och havsstrandängar. Ejdern undviker att häcka om det finns fyrfota rovdjur. I Öresund sker en stor del av häckningen på Saltholm. Inom Löddeåns mynning häckar upp till 30 par årligen. Efter 25-28 dygn kläcks äggen. Den föredrar öar men häckar även på halvöar och havsstrandängar men undviker områden med fyrfota rovdjur. Efter ca 70 dygn är ungarna flygga.

Merparten av de svenska ejdrarna övervintrar i danska farvatten. Ett något mindre antal övervintrar bl. a i södra Östersjön och på den svenska västkusten. Tidig vår, framförallt under en koncentrerad period i början av april, flyttar ejdrarna till sina häckningsområden. Parningar sker från slutet av februari till början av maj.

Ejders föda består huvudsakligen av musslor, framförallt blåmusslor, men även kräftdjur, taggdjur och enstaka fiskar fångas. Små ungar lever av kräftdjur, små mollusker och insekter. Ejdern kan dyka ner till 20 m djup för att leta föda.

Ejder är rödlistad som sårbar (VU).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att ejdern ska fortsätta förekomma som häckande, den ska fortsätta nyttja området för uppväxt och området ska utgöra en lämplig häckningsmiljö.

Artspecifika hot

Stark predation från bl a mink har lett till ökad dödlighet hos ruvande honor och därmed en skev könskvot och försämrat häckningsresultat genom bopredation. En annat möjligt hot är försämrad tillgång och/eller kvalitet på blåmusslor vilket i sin tur leder till en försämrad kondition hos t ex ejderhonorna och gör att det inte häckar varje år. Brist på vitamin B1 (tiamin) hos ejder men även andra kustfåglar är känt från studier i Stockholms skärgård och bristen yttrar sig bl a i neurotoxisk överdödlighet och reproduktionsstörningar. Fiske, miljögifter och habitatförstörelse är exempel på hot med stor potentiell påverkan. Förekomst av andra arter liksom mänsklig störning kan också ha viss negativ effekt.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Mink och andra potentiella borövare bör hållas efter. Eventuell jakt på arten bör begränsas till hanarna. Musselbankarna i och i närheten av Natura 2000-området bör skyddas från verksamheter som kan skada dem.

Fiskgjuse, *Pandion haliaetus* - A094

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Fiskgjusen häckar i anslutning till vatten över större delen av landet dock inte inom området. Området Löddeåns mynning nyttjas för att rasta i samt som födosöksområde under häckningstiden april-september av ca 5-7 exemplar. De bygger vanligen sitt stora risbo i toppen av en plattkronad, kraftig tall med utsikt över omgivningen. En majoritet av boplatserna påträffas i anslutning till sjö, vattendrag eller kust. De lever enbart av fisk och är därför beroende av tillgång till öppet vatten. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att fiskgjusen ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Fiskgjusens livsmiljö i anslutning till vatten ska finnas kvar eller öka sin areal så att fiskgjusens behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Tillgången på lämpliga boplatser är begränsande. Grumling och försurning av vattenområden och mänsklig störning av arten är andra hot.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Äldre träd, lämpliga för boplacering, bör medvetet sparas. Likaså bör boplatzformar sättas upp.

Fisktärna, *Sterna hirundo* - A193

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Fisktärnan behöver tillgång på fiskrika grunda kustområden samt störningsfria häckningsplatser. Under häckningen födosöker fisktärnorna inom ett område i storleksordningen 1-5 km². För att större kolonier ska kunna etableras krävs rovdjursfria områden; framför allt mink och räv bör hindras på häckningsplatserna.

Fisktärna rastar med 1-7 exemplar i området. Fisktärnor kan röra sig långt bort från sina häckningsplatser för att leta föda. Arten har ökat de senaste 30 åren och är stabil över den senaste tioårsperioden. Arten är bedömd som livskraftig (LC) och är ej rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Fisktärna ska fortsätta att rasta i området under flyttperioderna.

Artspecifika hot

Båttrafik och friluftsliv kan medföra störningar under häckning. Ohävd och igenväxning kan leda till att viktiga häckningsplatser försvinner. Rovdjur, som t ex mink, kan leda till att kolonier försvinner. Etablering av vindkraftverk eller andra anläggningar kan vara ett hot.

Artspecifika bevarandeåtgärder

I häckningsmiljöerna bör mänskliga aktiviteter begränsas, t ex genom införande av beträdnadsförbud, ridning, kite- och vindsurfning.

Grönbenan, *Tringa glareola* – A166

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Grönbenan häckar på myrar, sankar sjö- och älvstränder. Grönbenan är en utpräglad flyttfågel som häckar från norra Europa till östra Asien. Den övervintrar i södra Afrika, södra och sydöstra Asien och i Australien. Under flytten uppträder den ofta i mindre flockar vid våtmarker och kustområden. Inom Löddeåns mynning rastar den med 20-40 exemplar. Grönbenan livnär sig mestadels på insekter och ryggradslösa djur, som den fångar genom att plocka med näbben i grunt vatten eller i lerig jord.

Boet, som ofta är en uppskrapad grop direkt på marken, placeras i tät vegetation, eller uppe på en grästuva, i närheten av vatten. Det förekommer att den, precis som skogssnäppan, placeras sitt bo i träd i ett övergivet fågelbo. Arten är inte rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att grönbenan ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Grönbenans livsmiljö i anslutning till vatten ska finnas kvar eller öka sin areal så att grönbenans behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Dikning/torrläggning (Viss negativ effekt) utgör ett hot.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Inga särskilda bevarandeåtgärder behövs nu men efter forskning kan specifika bevarandeåtgärder uppkomma.

Havsörn, *Haliaeetus albicilla* - A075

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Havsörnen är till stor del knuten till vatten för sitt näringssök (havsmiljö, större insjöar, och vattenmagasin). Under häckningssäsongen är fisk den dominerande födan, men den tar även fågel och medelstora däggdjur. Under övriga delar av året dominerar fågel och fisk, där andelen kadaver är förhållandevis stor. De bygger stora, omfångsrika och tunga bon och kräver därför kraftiga träd (i första hand tall) för boets placering. Botrådets medelålder längs ostkusten är minst 160 år. Inom Löddeåns mynning rastar havsörn med 1-5 exemplar. Arten är rödlistad som NT (Nära hotad)

Artspecifika bevarandemål

Målet är att havsörnen ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Havsörnens livsmiljö i anslutning till vatten ska finnas kvar eller öka sin areal så att havsörnens behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Det finns ”nya” miljögifter som åter kan förvärra situationen. T.ex. vet man ännu inte hur och om bromerade flamskyddsmedel påverkar organismerna i havsmiljön. Exploatering av häckningsområden genom skogsbruk, fritidsbebyggelse, vindkraftverk etc.

Ökad tillgänglighet och störningar vid bona (nya skogsbilvägar och andra vägar, fler fritidsbåtar, snöskotrar, ökat friluftsliv, det fria fisket i fjällen etc.). Illegal förföljelse som fortfarande förekommer. Ett högst tänkbart framtida hot är bristen på lämpligt botråd.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Boplatser för havsörn bör alltid skyddas från skogsbruksåtgärder genom naturvårdsavtal eller liknande.

Under häckningsperioden 1 januari–15 augusti bör ingen avverkning eller annan störande verksamhet ske närmare än 500 m från boplatserna. Skogsbilvägar, vandringsleder eller raststugor bör ej anläggas närmare bon än 500 m. Vid slutavverkning bör en skyddszon på 100 m runt boplatserna lämnas intakt. För att trygga en succession av lämpligt botråd för kommande generationer av havsörnar behöver ett betydligt större antal s.k. evighetsträd sparas vid avverkningar redan idag.

Jorduggla, *Asio flammeus* - A222

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Jordugglan är en mycket sällsynt häckfågel i Skåne och rastar med enstaka ex. i Löddeåns mynning. Jordugglan är knuten till öppna marker och häckar i flera olika miljöer, större myrar eller mossar, hedar, strandängar, kalhyggen, i unga granplanteringar, kraftledningsgator i skogsmark, på öar i kalskärsregionen, i områden med extensivt utnyttjade fuktiga betesmarker och på nedlagd jordbruksmark samt i större kärrmarker med torrare partier. Jordugglans föda utgörs nästan enbart av smågnagare, främst sork. Den jagar under dygnets alla timmar. Under vår- och höststräcken kan de ses jaga över öppna ängs- och betesmarker i området. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att jordugglan ska fortsätta att rasta och ev. övervintra i området.

Artspecifika hot

Den omfattande utdikning av våtmarker som skett i södra Sverige sedan mitten av 1800-talet har minskat utbudet av lämpliga häckningsbiotoper. De uteblivna eller starkt reducerade smågnagartopporna i Norrland alltsedan mitten av 1980-talet är den företeelse som starkast har påverkat den svenska jordugglestammen negativt, med allt färre häckande par och en allt sämre rekrytering.

Artspecifika bevarandeåtgärder

-

Kentsk tärna, *Sterna sandivicensis* - A191

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Kentsk tärna rastar i området under april-september med ca 5-10 ex. samt häckar med 1 par. Under sensommar och höst ses den födosöka i Löddeåns mynning. Den häckar enbart i havsmiljö med grunda botten där det finns god tillgång på fisk. Störningsfria häckningsplatser, främst på mindre öar, men även på större sandrevlar och liknande mera kustnära miljöer, behövs också för att arten skall häcka. Den väljer ofta boplatser tillsammans med skrattnås. Den kentska tärnan har under de senaste åren visat kraftigt vikande bestånd längs de svenska kusterna. Arten är rödlistad som sårbar.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att Kentsk tärna fortsätter förekomma som rastande men det ska finnas förutsättningar för arten att häcka.

Artspecifika hot

Störning i form av ökad båttrafik och expanderande friluftsliv (inklusive sportfiske). Arten är mycket känslig och det finns exempel på att ett enda besök under häckningstid gjort att fåglarna övergett

kolonin. Förekomst av mink eller andra rovdjur kan också göra att kolonier försvinner. Ohävd och igenväxning kan leda till att viktiga häckningsplatser försvinner. Spridning och ackumulering av miljögifter i havsmiljön. Etablering av vindkraftverk.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Röjning eller hävd för att förhindra igenväxning i viktiga häckningsmiljöer. Möjliga häckningsområden bör skyddas från mänskliga aktiviteter genom t ex beträdnadsförbud eller andra begränsningar av friluftslivet. Bevarande av fiskars uppväxtområden och därigenom en riklig födotillgång. Etablering av t ex vindkraftverk vid kända kolonier kan vara ett hot.

Kungsörn, *Aquila chrysaetos* - A091

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Kungsörnen häckar i många olika typer av miljöer, såväl i bergstrakter som i skog. Inom Löddeåns mynning rastar dock bara kungsörnen med enstaka exemplar. Den föredrar områden med låg störningsfrekvens från människor och undviker därför att häcka nära bebyggda områden. Artens hemområde varierar mellan 75–200 km² beroende på bytestillgång. Ofta bygger kungsörnen bo i klippor och bergsbranter. I områden där sådana miljöer saknas är arten hänvisad till att bygga i träd med grova sidogrenar – oftast i kraftiga tallar > 200 år. Födan utgörs av små och medelstora däggdjur och fåglar, men kan också i viss mån utgöras av kadaver. Arten är rödlistad som NT (nära hotad).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att kungsörn ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Kungsörnens livsmiljö för rastning och födosök ska finnas kvar eller öka sin areal så att dess behov av föda och skydd tillgodoses. Mänsklig störning i området som påverkar arten ska vara låg, och inte förekomma alls nära kungsörnsbon.

Artspecifika hot

Förföljelse, minskad tillgång till gammelträd för bobygge och störningar från friluftsliv medverkar till hotbilden mot kungsörnen. Kraftledningarna och blyförgiftning är också konstaterade hot mot arten.

Artspecifika bevarandeåtgärder

För att öka antalet överlevande ungfåglar kan utfodring ske under vintertid, och konstgjorda bon för att underlätta häckning kan placeras ut. All form av ammunition med bly bör vid jakt förbjudas i områden med kungsörn. Om kraftledningarna finns i ett område med kungsörn bör kraftledningarna (och all utrustning kopplad till dessa) snarast få alla anslutningar isolerade (om de inte redan är det) för att förhindra att fåglarna dödas av strömgenomgång.

Ljungpipare, *Pluvialis aplicaria* - A140

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Ljungpipare rastar regelbundet i området under augusti-november i stora antal, ca 2000-5000 ex. Vid lågvatten samlas stora flockar vid Löddeåns mynning. Arten kräver stora, sammanhängande öppna områden. Om arealen sammanhängande öppen mark, med låg och gärna något gles växtlighet, understiger 15 ha är arten mycket sällsynt. Mycket tyder på att ljungpiparen är utgången som häckfågel i Skåne. Under övervintringen uppehåller sig arten i öppna jordbruksområden. Arten är ej rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att ljungpipare fortsätter förekomma som rastande men det ska finnas förutsättningar för arten att häcka.

Artspecifika hot

Igenväxning av öppna områden, dikning, fragmentering av öppna marker.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Röjning och hävd genom bete skulle eventuellt kunna skapa möjliga häckningsplatser.

Mindre sångsvan, *Cygnus columbianus* – A037

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Mindre sångsvan är den minsta holarktiska svanen. Den mäter 115–150 centimeter på längden. Till utseendet liknar den sångsvanen. I adult dräkt har den en helvit fjäderdräkt, svarta ben och gul näbbrot. Den är dock mindre, har kortare hals och har en rundare kroppsform. Näbben är färgad svart mot spetsen.

Hela häckningsområdet ligger i norra Ryssland. På hösten flyttar dessa fåglar över Vita havet och Östersjön söderut och övervintrar vid Nordsjöns kuster, i England och Irland. Under sin färd söderut uppehåller sig 5-10 exemplar i Löddeåns mynning för att födosöka. Mindre sångsvan livnär sig av vattenväxter och gräs. När ungarna matas spelar i början också insekter en viktig roll. Utanför häckningstiden är mindre sångsvanen mycket sällskaplig, men under häckningen avgränsar de sina revir.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att mindre sångsvan ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Den mindre sångsvanens livsmiljö för rastning och födosök i grunda vegetationsrika vatten ska finnas kvar eller öka sin areal så att dess behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Arten har ett stort utbredningsområde och en stor population med stabil utveckling. Utifrån dessa kriterier kategoriserar IUCN arten som livskraftig (LC). Ingen hotbild finns för närvarande.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Områdena bör ses över regelbundet och anpassas efter eventuella ändringar i hur de nyttjas av sångsvanar och andra andfåglar. I vissa fall kan det vara motiverat att lämna spannmål för att styra svanarna, och på det viset minimera skador på jordbruket.

Myrspov, *Limosa lapponica* - A157

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Myrspov häckar i lågfjällområden. Under flyttning söderut rastar den vid kuster med grunda våtmarksmiljöer utan högre vegetation. Den ses i Löddeåns mynning vid lågvatten från mars till maj och åter under juli till september. Ca 30 exemplar har setts vid flera tillfällen, som mest ca 50 ex. Enstaka fåglar har även övervintrat i bukten. Arten är rödlistad som sårbar (VU).

Artspecifika bevarandemål

Myrspov ska förekomma som rastande.

Artspecifika hot

Myrspov är mest känslig under häckning, och eftersom den bara rastar i Löddeåns mynning finns inget direkt hot.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Inga bevarandeåtgärder behövs

Pilgrimsfalk - *Falco peregrinus* (A103)

Artens förekomst är ännu inte fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Pilgrimsfalk häckar mestadels i klippbranter i södra Sverige, där äggen läggs på en, ofta svåråtkomlig klipphylla, samt på myrar i Norrland. Inom Löddeåns mynning rastar dock bara pilgrimsfalken med ca 3 ex. Födan består nästan uteslutande av andra fåglar. Födovallet varierar efter bytestillgång och artsammansättning inom jaktreviren, men duva och skrattmås utgör stapelfödan för många falkpar. Pilgrimsfalken lever nästan uteslutande av fåglar som den slår i luften. I en studie på 1970-talet på västkusten utgjordes de tio vanligaste bytena under häckningstid av skrattmås, tamduva, stare, fisktärna, ringduva, kaja, koltrast, fiskmås och nötskrika. Skrattmås och duvor dominerade dieten med 25 respektive 24 % följt av stare/trast med 21 % (totalt 928 byten av 53 arter). Inom större delen av sitt utbredningsområde minskade arten starkt under 1950- och 60-talen till följd av ökad giftspridning inom jord- och skogsbruk, men aktiva bevarandeinsatser gjorde att arten inte försvann helt. Under 2000-talet har en del falkpar etablerat sig i städer. Primära krav på boplats är en från människan någorlunda ostörd miljö samt en god bytestillgång. Styrande i valet av häckningsplats är också förekomsten av predatorer som berggry, kungsörn, mård och räv. Häckande par är mycket traditionsbundna och återvänder år efter år till samma häckplats. Återbesättning av falk sker i många fall i klippstup som varit övergivna under 50 till 70 år. Pilgrimsfalken är huvudsakligen en flyttfågel och lämnar häckningsplatserna under augusti-september. Vissa par och ensamma falkar övervintrar regelbundet i södra Sverige, ofta i hamnområden i städerna där de finner en lättexploaterad födokälla. Arten är bedömd som nära hotad (NT) och rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att pilgrimsfalk ska fortsätta rasta i närområdet och förekomma i livskraftiga populationer. Dess utbredningsområde ska inte minska. Pilgrimsfalkens livsmiljö bestående av havsstrandängar ska finnas kvar eller öka sin areal så att pilgrimsfalkens behov av häckningsplatser, föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Illegal jakt, plundring av bo, miljögifter och bekämpningsmedel, mänsklig störning och exploatering (vägar, vindkraftsutbyggnad).

Artspecifika bevarandeåtgärder

Eftersom både pilgrimsfalk och dess bytesdjur är migrerande och rör sig inom och utom Europa är det önskvärt med ett ökat europeiskt samarbete för att kartlägga giftkällor och spridningsvägar för bl.a. flamskyddsmedel. Höga hänsynskrav vid eventuell vindkraftsutbyggnad och annan exploatering inom stora arealer där arten förekommer. Svenska representanter i internationella sammanhang bör verka för att lagstiftning och tillämpning inom EU bör skärpas när det gäller falkenerarsporten, samt att verka för att produktion och användande av hybridfalkar förbjuds inom EU. Om störning från friluftslivet uppstår vid en häckningsplats, t.ex. sportfiske under branter med häckande pilgrimsfalk eller eldning/rastning/övernattningsstupa med varnande pilgrimsfalk, bör beslut om tillträdesförbud under häckningstid tas i form av beslut om fågelskyddsområde såvida inte störningen kan avstyras på frivillig basis. Klättrare bör följa Svenska Klätterförbundets rekommendationer över vilka berg man kan klättra i under häckningsperioden mars-juli.

Falkpopulationerna i både södra och mellersta Sverige har efter 2005 uppvisat en positiv trend och utsättning av falk bedöms endast ha marginell betydelse. Avveckling av avelsprogrammet vid Nordens Ark påbörjades 2006 och avslutades 2013. Undvik att genomföra skogsvårdsåtgärder som röjning och avverkning, i närheten av branter under pilgrimsfalkens häckningstid (i södra Sverige mars-juli).

Rördrom, *Botaurus stellaris* - A021

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Rördrommen kräver grunda slättsjöar eller kuster med täta vassbestånd (1-10 ha) och med god tillgång på fisk, grodor och vatteninsekter. Den lever undagömt i vassarna men fiskar gärna i glesare vegetation intill kanaler eller i vassens ytterområden. Inom Löddeåns mynning rastar rördrommen med 5-10 exemplar. Hanarna bildar revir i vassområden, och försvaras sedan dessa revir från inkräktande andra hanar. Rördrommen flyttar huvudsakligen till Västeuropa under vintern, men enstaka fåglar övervintrar regelbundet i Skåne. Arten är rödlistad NT (Nära hotad).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att rördrom ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Rördrommens livsmiljö med täta vassbestånd och födosökmiljöer med glesare vassbestånd och goda fiskemiljöer ska finnas kvar eller öka sin areal så att rördrommens behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Minskad förekomst av bladvass. Gammal bladvass kan utgöra bristvara under vissa år på grund av isrörelser i samband med eller efter isläggning.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Det är viktigt att regelmässigt följa förekomsten av bladvass och att vara restriktiv med kommersiell vasstäkt.

Silvertärna, *Sterna paradiseaea* - A194

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Silvertärna rastar med ca 20-30 ex. under april-maj. Arten kräver tillgång på fiskrika, grunda kustområden samt till störningsfria häckningsplatser. Arten livnär sig inte bara på fisk utan även på insekter som kan fångas nära vattenytan eller i luften. Arten är ej rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att silvertärna ska förekomma som rastande.

Artspecifika hot

Störning i form av ökad båttrafik och expanderande friluftsliv. Ohävd och igenväxning kan leda till att viktiga häckningsplatser försvinner. Spridning och ackumulering av miljögifter i havsmiljön. Etablering av vindkraftverk.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Röjning eller hävd för att förhindra igenväxning i viktiga häckningsmiljöer. Möjliga häckningsområden bör skyddas från mänskliga aktiviteter genom t ex beträdnadsförbud eller andra begränsningar av friluftslivet. Bevarande av fiskars uppväxtområden och därigenom en riklig födotillgång. Etablering av t ex vindkraftverk vid kända kolonier kan vara ett hot.

Skräntärna, *Hydroprogne caspia* - A190

Artens förekomst är ännu inte fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Skräntärnan är världens största tärna med en storlek likt en gråtrut. Den utmärker sig genom grov klarröd näbb och svart hätta i kontrast till vit kropp. Den häckar på mindre skär, öar och grusrevlar, antingen solitärt, några få par tillsammans eller i större kolonier. I Sverige förekommer den främst längs ostkusten från Blekinge till Uppland. I västra Sverige är arten en mycket ovanlig häckfågel men den häckar med ett par i Löddeåns mynning. Åtskilliga rastar under sensommaren, på sin väg till Medelhavsområdet och tropiska Västafrika. Arten äter uteslutande fisk och livnär sig på till exempel sill och abborre.

Arten är bedömd som nära hotad (NT) och rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Skräntärna ska häcka i större antal och dess utbredningsområde ska inte minska. Skräntärnans livsmiljö med täta vassbestånd och födosökmiljöer med havsstränder med sandrevlar och goda fiskemiljöer ska finnas kvar eller öka sin areal så att skräntärnans behov av häckningsplats, föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Skräntärnan är känslig för störning under ruvningstiden och kan överge sin häckningsplats om de blir störda. Förekomst av mink kan bli ödesdiger och exempel finns på hur minkangrepp har fått kolonier att flytta och helt överge ett område. Ungarna har på flera håll drabbats av en okänd sjukdom med hög dödlighet. På sin väg till övervintringsområdena förekommer även helt onödigt skydds jakt på arten i mellan- och sydeuropa liksom att den jagas i övervintrings-områdena. Miljögifter är ett hot mot artens överlevnad. En ökad användning av DDT inom skräntärnans övervintringsområden har påvisats vilket kan innebära att tärnorna får i sig miljögifter under vintern och för dessa med sig till häckningsområdena i Östersjön, vilket kan påverka reproduktionsframgången.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Begränsat friluftslivet i och i närheten av häckningsområdet. Vidta åtgärder mot borövarer särskilt mink. Internationellt arbete för att få bort skyddsjakten inom flyttningsområdet samt för förbättrade förhållanden i övervintringsområdena.

Skärfläcka, *Recurvirostra avosetta* - A132

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Skärfläcka häckar i området under april-juli med ca 10-20 par. Arten kräver häckningsplatser i form av stora områden med grunt vatten och sandiga eller gytjiga bottnar längs flacka kuster. Skärfläckan söker föda på grunt vatten. Näbbens utseende och rörelsesättet vid proviantering utgör en specialisering för att fånga havsborstmaskar i strandvattnets dyskikt. Arten kräver relativt stora områden och de bästa lokalerna ska omgärdas av öppna välhävade strandängar. Boet läggs mycket nära vattenlinjen, t.ex. på låglänta strandängar, i tångvallar eller på revlar. Arten är ej rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att skärfläcka ska fortsätta förekomma som häckande och i ett större antal.

Artspecifika hot

Störning i form av ökad båttrafik och expanderande friluftsliv. Störningar har resulterat i att många häckningar misslyckats. Upprepade störningar kan orsaka att hela kolonier överges. Ohävd och igenväxning kan leda till att viktiga häckningsplatser försvinner.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Röjning eller hävd för att förhindra igenväxning i viktiga häckningsmiljöer. Strandnära vattensamlingar ska bibehållas och området kring dem betas. Beträdadsförbud och/eller andra

begränsningar av friluftslivet bör råda under häckningstid. Öppna leder/stigar bör ej passera närmare än 500 m från häckningslokalen.

Småtärna, *Sterna albifrons* - A195

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Småtärna häckar sällsynt med enstaka par under maj-juli i Löddeåns mynning. Den behöver föda i form av småfisk och större kräftdjur. Arten är strikt bunden till långgrunda strandområden och jagar i regel patrullerande utanför strandlinjen. Den häckar på kala sandstränder och låga sandrevlar.. Den tidiga badsäsongen samma år bidrog emellertid till att många bon förstördes. Arten är rödlistad som sårbar (VU).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att småtärna ska fortsätta förekomma som häckande och i ett större antal.

Artspecifika hot

Störning i form av badturism, sportfiske och annat rörligt friluftsliv har gjort att fåglarna tvingas till att häcka på låga avsides belägna sandrevlar som överspolas vid blåst och därmed misslyckas häckningen. Spridning och ackumulering av miljögifter i havsmiljön. Ohävd och igenväxning kan leda till att viktiga häckningsplatser försvinner.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Röjning eller hävd för att förhindra igenväxning i viktiga häckningsmiljöer. Möjliga häckningsområden bör skyddas från mänskliga aktiviteter genom t ex beträdnadsförbud eller andra begränsningar av friluftslivet. Anläggning av nya häckningslokaler i form av konstgjorda öar och revlar kan vara aktuellt att pröva lokalt. Bevarande av fiskars uppväxtområden och därigenom en riklig födotillgång.

Svarttärna, *Chlidonias niger* - A197

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Svarttärnan häckar i glesa småkolonier i våtmarker och sjöar med riklig flytbladsvegetation. Boet byggs på flytande växtmaterial, ävjebankar, rotfilt, starttovor eller på tät flytbladsvegetation. Arten gynnas av tidiga successionsstadier i våtmarkernas igenväxningsförlopp, och bete och slätter i strandvegetationen är positivt för arten då det hjälper till att bibehålla lågvuxna växtsamhällen med öppna grunda vattenmiljöer med rik insektsfauna. Inom Löddeåns mynning rastar svarttärnan med ca 10-20 ex. Svarttärnan är födogeneralist och fångar alla slags insekter och deras larver främst knutna till vattenmiljöer. Vid äggläggning utgör även småfisk en betydande del av födan. Förlusten av ägg under häckning är förhållandevis hög (50 – 80 %). Eftersom äggen ruvas på marknivå är de särskilt utsatta för predation, vilket tros vara en bidragande orsak till att förlusten av ägg är så pass hög. Det europeiska beståndet håller till österut mot Ryssland och Svarta havet, men häckar regelbundet i Skåne. Flyttar i juli/augusti till tropiska Västafrika för att övervintra. Arten är rödlistad som VU (sårbar).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att svarttärna ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Svarttärnans livsmiljö för födosök på havsstränder med rikligt med startuvor eller flytbladsvegetation ska finnas kvar eller öka sin areal så att dess behov av föda och skydd tillgodoses. Tillgången på insekter och småfisk ska vara god.

Artspecifika hot

Arten har få artspecifika hot, men predation och torrläggning av våtmarker är särskilt stora hot mot svarttärnans häckningskolonier. Mänsklig störning vid populära badplatser kan också utgöra ett hot för arten.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Finns brist på passande häckningsmiljöer i området kan utsättning av boplattformar underlätta artens häckningsmöjligheter. Att hålla nere populationen av kråkfåglar och smådjur som predatorer på svarttärnans kolonier kan vara ett sätt att öka chansen för lyckade häckningar i ett område.

Sångsvan, *Cygnus cygnus* - A038

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Sångsvanen häckar i grunda, vegetationsrika vatten men i Löddeåns mynning rastar den med 20-50 ex. Den kräver god tillgång på undervattensväxter under häckningssäsongen, liksom lämplig och god tillgång på grön växlighet under vintersäsongen. Arten kräver relativt ostörda områden under sin flyttning och övervintring. Arten har ökat nästan explosionsartat efter början av 1900-talet, då den närmade sig utrotning på grund av bl.a. jakt. Den sydsvenska populationen (i Skåne från 1940-talet) härstammar sannolikt delvis från svanar som släppts ut från djurparker och fågeldammar. Ej rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att sångsvanen ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Sångsvanens livsmiljö med grunda vegetationsrika vatten ska finnas kvar eller öka sin areal så att sångsvanens behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Ingen hotbild finns för närvarande.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Områdena bör ses över regelbundet och anpassas efter eventuella ändringar i hur de nyttjas av sångsvanar och andra andfåglar. I vissa fall kan det vara motiverat att lämna spannmål för att styra svanarna, och på det viset minimera skador på jordbruket.

Törnskata, *Lanius collurio* - A338

Artens förekomst är ännu inte fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Törnskatan behöver tillgång på öppna marker (främst jordbruksmark, men även kalhyggen) med rik insektsförekomst på varma, solbelysta lokaler. Häckningslokalerna bör ha god tillgång på attraktiva insektsmiljöer i form av blommande och bärande buskar (t.ex. nypon, slån eller björnbär) i kombination med öppna partier, t.ex. kortbetade gräsytor. Inom Löddeåns mynning häckar törnskatan med 1-2 par.

På jordbruksmark föredrar törnskatan en mosaik av betade och mindre hårt betade ytor där artdiversiteten för växter och insekter är hög.

Optimala hyggen för törnskatan karaktäriseras av hyggen utan fröträd och/eller högskärmor, d.v.s. den gamla typen av hyggen. Generellt får törnskatan fler ungar på hyggen än på jordbruksmark beroende på lägre predation. Törnskatan föredrar hyggen som planteras med gran. Dessa nyttjas till cirka 15 år efter planteringen. Från Dalarna och norrut är hyggen den viktigaste biotopen för törnskatan.

Arten hävdar revir och rör sig då inom ett område i storleksordningen 5 ha.

Törnskatan övervintrar i tropiska östra och södra Afrika. Törnskatan är inte rödlistad utan livskraftig (LC).

Artspecifika hot

Det största hotet är den under lång tid minskande tillgången på lämpliga häckningsmiljöer; igenläggning av jordbruksmark i skogs- och mellanbygder, minskad hävd av naturliga, ogödslade betesmarker, allt mer rationell skötsel av kvarvarande marker och avsaknad av brandfält i skogslandskapet.

Törnskatan förekomst är kopplad till rik insektsförekomst som i sin tur är kopplad till hög artdiversitet av blommande växter. Enbart kortbetade marker är således inte optimala för törnskatan. Kraftig torka under en lång rad av år i övervintringsområdena i södra Afrika kan bidra till tillbakagången.

Bevarandemål

Törnskatan ska fortsätta att häcka i området.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Studier har visat att cirka 10–15 % av en betesmarks yta bör täckas av enbuskar och lövbärande taggbuskar som slån, ros och hagtorn för att törnskatan ska trivas. Nuvarande föreskrifter för miljöstöden poängterar vikten av att röja bort taggbuskar av igenväxningskaraktär, vilket i praktiken innebär att majoriteten av de lövbärande taggbuskarna röjs bort. Detta missgynnar törnskatan starkt. Dessa miljöstödsåtgärder bör vara utformade så att törnskatanens krav på lämpliga taggbuskar för bobygge tillgodoses. Det krävs mer forskning för att utröna den relativa betydelsen av jordbrukets intensifiering, habitatminskning i flytt- och övervintringsområden samt bopredation för törnskatanens populationstillväxt. Drastiska åtgärder som jakt på bopredatorer kan i nuläget inte anses vara befogade.

Vitkindad gås, *Branta leucopsis* - A045

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Den vitkindade gåsen häckar på små, flacka öar där den är skyddad från marklevande rovdjur. Arten fordrar stora, öppna gräsbevuxna ytor för sitt födosök, främst strandängar med kortvuxen eller kortbetad gräsvegetation. Inom Löddeåns mynning rastar arten i stora antal, 1000-3000 ex. Den kräver rast- och övervintringslokaler med gott om lämplig föda (främst gräs) samt möjlighet att övernatta ute på vatten. Arten är inte rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att den vitkindade gåsen ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Vitkindad gås livsmiljö med strandängar ska finnas kvar eller öka sin areal så att den vitkindade gåsens behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

För närvarande finns inget uppenbart hot mot arten och den svenska populationen fortsätter att växa i storlek. Nya häckningslokaler har påträffats kontinuerligt de senaste 20 åren. Konflikter med jordbruket uppstår dock tidvis i områden som hyser starka häckningsbestånd och/eller stora mängder rastande vitkindade gäss på väg till eller från sina häckningsområden på ryska tundran.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Områdena bör ses över regelbundet och anpassas efter eventuella ändringar i hur de nyttjas av vitkindad gås och andra andfåglar. I vissa fall kan det vara motiverat att lämna spannmål för att styra gässen, och på det viset minimera skador på jordbruket.

Referenser

- Cronert Hans, 1991. Våtmarksområdet utmed nedre Helgeån -förslag till plan, Kristianstads kommun, Länsstyrelsen i Kristianstads län*
- Cronert, H. 1996. Vilken betydelse har restaureringen av strandängar i nedre Helgeåns våtmarksområde? – resultat från häckfågelinventering av sex strandängsområden. Medd. nr 16 från Nedre Helgeåns Fågelstation. SPOVEN 1996 nr 2 s57-66.*
- Cronert, H. 2001. Araslövssjöns häckfåglar under ett kvarts sekel. Meddelande nr 25 från Nedre Helgeåns Fågelstation, Anser 4/ 2001 s. 209-216*
- Cronert H. 2004. Naturvård i Kristianstads Vattenrike-handlingsprogram 2004-2006. Länsstyrelsen i Skåne län och Kristianstads kommun.*
- Cronert, H. & Lindblad, T. 1992. Inventering av sex strandängar inom nedre Helgeåns våtmarksområde våren 1990. Medd. nr 3 från Nedre Helgeåns Fågelstation. SPOVEN 1992 nr 1 s 3-18.*
- Cronert, H. & Lindblad, T. 1998. Häckande simänder och vadare på strandängarna i Kristianstads Vattenrike. Resultat från en inventering våren 1997. Meddelande nr 20 från Nedre Helgeåns Fågelstation. Anser 37 (1998) 89-102*

- Cronert, H. & Lindblad T. 2004. Strandängsinventering längs nedre Helgeån i Kristianstads Vattenrike våren 2003. En jämförelse med resultatet från 1997 års inventering.. Meddelande nr 32 från Nedre Helgeåns Fågelstation. Anser 2/2004, s 65-78.
- Johansson, R. & Cronert, H. 1989. Hammarsjöns häckande fåglar. Utveckling och nuvarande status 1956-1986. Nordöstra Skånes Fågelklubb och Länsstyrelsen i Kristianstads län.
- Kävlinge kommuns hemsida: <https://www.kavlinge.se/download/18.f8873cc141a12daff36a1d/1385105252406/F%C3%96P%20kustzonen%20k%C3%A4vlinge%20-%20Del%204.pdf>
- Leike, I & Åhsberg, B. Rördrommen i Nordöstra Skåne år 2000. Spoven nr 3 2001. Nordöstra Skånes Fågelklubb.
- Lomma kommuns hemsida: <https://lomma.se/uppleva-och-gora/idrott-motion-natur-och-friluftsliv/friluftsliv-natur-och-motion/naturomraden-naturresevat/loddeans-mynning-sodra.html>
- Magnusson, S-E., Andersson, J. & Vägren, G. 1989. Markhävdkartering 1989. Helgeåns nedre vattenområde från Torsebro till havet.. Spoven, supplement nr 1. Nordöstra Skånes Fågelklubb och Kristianstads Vattenrike.
- Ovesson, P. 2003. Markhävdkartering 2002. Hävd tillståndet på betesmarker och slåtterängar inom Nedre Helgeåns våtmarksområde i Kristianstads Vattenrike. Skåne i utveckling 2003:34. Länsstyrelsen i Skåne län och Kristianstads kommun.
- Svensson, M. 2002. Skog och trädmiljöer längs nedre Helgeån i Kristianstads Vattenrike. Skåne i utveckling 2002:1. Länsstyrelsen i Skåne län och Kristianstads kommun.
- Wallsten, E. 1999. Näsby fält med Västra fälleden, Lingenäsen och östra delen av Araslövssjön i Kristianstads Vattenrike.. Skåne i utveckling 99:20. Länsstyrelsen i Skåne län och Kristianstads kommun.
- Wendt-Rasch, L. & Cronert, H. 1996. Markhävdkartering 1996. Helgeåns nedre vattenområde i Kristianstads Vattenrike. Spoven, supplement nr 5. Länsstyrelsen i Kristianstads län och Ekomuseum, Kristianstads Vattenrike, Kristianstads kommun.

Upprättad av Länsstyrelsen i Skåne län

Planförfattare: Ken Lundborg

Senast reviderad 2019-05-06 av Marie Björkander

Bevarandeplanen för Löddeåns mynning

Natura 2000-området Löddeåns mynning i Lomma och Kävlinge kommuner har som syfte att bevara livsmiljön för fågelarterna blå kärrhök, brun kärrhök, brushane, dubbelbeckasin, fiskgjuse, fisktärna, grönbena, havsörn, jorduggla, kentsk tärna, kungsörn, ljunpipare, mindre sångsvan, myrspov, rördrom, silvertärna, skärfläcka, skrântärna, smätärna, svarttärna, sångsvan, törnskata, vitkindad gås och pilgrimsfalk.

Livsmiljöerna präglas av öppna betade havsstrandängar och fuktängar med anslutning till vatten, öppna betesmarker, vassrika eutrofa vattenmiljöer, grunda vegetationsrika marker nära vatten, kuster med grunda fiskrika vatten, betade stränder med startuvor samt betesmark med blommande- och bärande buskar. Arternas behov ska tillgodoses i området vad gäller födotillgång och skydd. Vissa arter ska kunna häcka i området.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda Natura 2000-områden och upprätta bevarandeplaner. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter som förekommer i Europa och att upprätthålla Natura 2000-områdenas fåglar i gynnsam bevarandestatus inom den biogeografiska regionen.

Bevarandeplanen innehåller bevarandesyftena och bevarandemålen med Natura 2000-området via de tre kriterierna populationsutveckling och utbredningsområde för fågelarterna samt deras livsmiljöer. Bevarandeplanen innehåller också beskrivning av området, beskrivningar av alla utpekade fågelarter, förutsättningar för gynnsam bevarandestatus, vad som kan påverka Natura 2000-området negativt samt vilka skötselåtgärder som behövs göras i Natura 2000 - området.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane